

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 199/08-5

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 3. júla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. V. H., M., ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním príslušníka Policajného zboru odboru dopravnej polície v M. 26. apríla 2008, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. V. H. o d m i e t a pre nedostatok právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. mája 2008 doručená sťažnosť JUDr. V. H., M., ktorou namietal porušenie svojho základného práva podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 1 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) konaním príslušníka Policajného zboru odboru dopravnej polície v M. 26. apríla 2008.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta skutočnosť, že „zatknutím... dopravným policajtom pre dopravný priestupok bolo porušené moje základné ústavné právo... bola obmedzená moja osobná sloboda, právo na slobodu a bezpečnosť podľa dohovoru“.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti ďalej uviedol:

„... V sobotu dňa 26. apríla 2008 v čase od 21:15 do 23:10 hod. som bol zadržaný a následne zatknutý dopravným policajtom v M. M. L. pred obchodom T. v M., asi 10 metrov pred vchodom do nákupného centra, z dôvodu spáchania dopravného priestupku, t. j. prechodu na červenú po prechode pre chodcov. Prechod pre chodcov sa nachádza asi 100 metrov od nákupného centra, ja som priestupok neuznal, nemal som auto, nemal som peniaze v hotovosti – iba kreditnú kartu svojej priateľky, nemal som občiansky preukaz. Policajt M. L. si overoval moju totožnosť, cez vysielaciu bolo počuť kto som, kde bývam a že nemám záznam v registri dopravných priestupkov. Pred nákupným centrom sa na situáciu prizeralo najmenej 10 ľudí. Policajt M. L. po tom, ako vulgárne zhodnotil lekárov, lebo má s nimi zlé skúsenosti, zistil však, že som JUDr. a nie MUDr., zhodnotil aj právnikov, lebo aj s týmito má zlé skúsenosti. Chytil ma pod krk, hodil ma na kapotu auta, nasadil mi zozadu na ruky putá a odviezol ma na Obvodné oddelenie v M., kde ma držal cca do 23:00 hodiny. Ja som mu nič nepodpisoval, nijaké rozhodnutie mi policajt nedoručoval, nijakú zápisnicu nevyhotovoval. Pred trestného sudcu ma nepredviedol. Dôvody zatknutia mi nevysvetlil. Putá mi zložil z rúk až na Obvodnom oddelení PZ v M. okolo 23:00 hodiny, kedy ma pustil domov.“

Sťažovateľ na základe uvedeného navrhol, aby ústavný súd jeho sťažnosť prijal na ďalšie konanie a aby vydal rozhodnutie:

„1. Základné právo JUDr. V. H. podľa čl. 17 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 1 a ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd konaním dopravného policajta M. L. dňa 26. 04. 2008 porušené boli.

2. JUDr. V. H. priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000,- Sk (slovom stotisíc slovenských korún), ktoré je mu Okresné riaditeľstvo Policajného zboru M. povinné vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

V danom prípade ústavný súd vyhodnotil sťažnosť sťažovateľa ako sťažnosť, ktorá smeruje k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa iným zásahom orgánu verejnej moci (príslušníka Policajného zboru).

II.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či nie sú dané dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej

správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 33 ods. 1 zákona o prokuratúre prokurátor je povinný vybaviť podnet do dvoch mesiacov od jeho podania. V odôvodnených prípadoch rozhodne o predĺžení tejto lehoty bezprostredne nadriadený prokurátor (§ 53 ods. 1).

Podľa § 33 ods. 2 zákona o prokuratúre prokurátor upovedomí podávateľa podnetu v lehote ustanovenej v odseku 1 o spôsobe vybavenia podnetu. V rovnakej lehote upovedomí podávateľa podnetu o predĺžení lehoty na jeho vybavenie.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2).

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený.

Podľa § 10 ods. 1 zákona o prokuratúre generálny prokurátor riadi a kontroluje činnosť všetkých prokuratúr vrátane vojenských prokuratúr. Na plnenie úloh vydáva služobné predpisy, príkazy a pokyny, ktoré sú záväzné pre všetkých prokurátorov, právnych čakatel'ov prokuratúry a ostatných zamestnancov.

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore v znení neskorších predpisov v tretej hlave (§ 8 – § 68a) ustanovuje povinnosti, oprávnenia

a prostriedky policajta, ktoré je oprávnený pri vykonávaní svojej služobnej činnosti použiť (uplatniť).

Pri prekročení svojej právomoci podlieha príslušník Policajného zboru disciplinárnej právomoci nadriadenému (policajtovi) s jeho oprávnením uložiť mu disciplinárne opatrenie podľa zákona č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd je založená na základe princípu subsidiarity. Zo subsidiarity právomoci ústavného súdu vyplýva, že ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa môže domôcť ochrany svojho základného práva alebo slobody využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov pred iným orgánom verejnej moci, odmietne takúto sťažnosť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na prerokovanie (mutatis mutandis napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 269/06). Z uvedeného vyplýva, že v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy prislúcha ústavnému súdu právomoc zaoberať sa namietaným porušením základného práva alebo slobody za predpokladu, že právna úprava takémuto právu neposkytuje účinnú ochranu (mutatis mutandis I. ÚS 78/99). Podstatou účinnej ochrany základných práv a slobôd sťažovateľa je okrem iného aj opravný prostriedok, ktorý má fyzická osoba alebo právnická osoba k dispozícii vo vzťahu k základnému právu alebo slobode, porušenie ktorých sa namieta a ktorý jej umožňuje odstrániť ten stav, v ktorom vidí porušenie svojho základného práva alebo slobody (I. ÚS 36/96).

V danom prípade bol sťažovateľ oprávnený požiadať o preskúmanie postupu príslušníka Policajného zboru podnetom podľa § 31 a nasl. zákona o prokuratúre, ako aj obrátiť sa podaním vo veci porušenia služobnej disciplíny na príslušný orgán Policajného zboru (nadriadeného).

Znamená to, že sťažovateľ mal k dispozícii účinné právne prostriedky na ochranu svojich práv, ktorých porušenie namieta. Skutočnosť, že ich nevyužil, nezakladá právomoc ústavného súdu, a preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľa odmietol pre nedostatok právomoci podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Nedostatok právomoci ústavného súdu na rozhodnutie o tejto sťažnosti nemožno odstrániť, preto bolo už bez právneho významu vyzvať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov jeho sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. júla 2008